

Notitie niet-BIG geregistreerde psychologen en (ortho)pedagogen

Lud van der Velden & Ronald Batenburg, NIVEL, 19-8-2014

Samenvatting

Inleiding

Eind 2011 is onderzoek gedaan naar het aantal psychologen en (ortho)pedagogen dat werkzaam is in de zorg. Op basis daarvan kon aangegeven worden hoeveel psychologen en (ortho)pedagogen er in de zorg werkten met een BIG-registratie (ongeveer 11.450) of een lidmaatschap van het NIP of de NVO (ongeveer 5.100). Geconcludeerd werd dat er daarnaast wellicht nog eens 5.100 psychologen en/of (ortho)pedagogen zouden kunnen zijn die in de zorg werken en die geen BIG-registratie hadden en ook niet lid van het NIP of de NVO waren. Daarbij was het onzeker of deze verhouding van 1: 1 voor alle werkvelden zou gelden. De werkvelden zijn de GGZ, de GHZ, de VVT, de ziekenhuizen, de forensische zorg, de jeugdzorg en vrijgevestigde praktijken.

Om meer zicht te krijgen op deze “blinde vlek”, is in het voorjaar van 2014 een onderzoek uitgevoerd waarbij via intramurale instellingen meer zicht is verkregen op deze aantallen. Van een representatieve groep in totaal 365 instellingen zijn gegevens verkregen over (1) het totaal aantal bij hun werkzame psychologen en (ortho)pedagogen met een BIG-registratie als Psychotherapeut en/of GZ-psycholoog of Klinisch psycholoog of Klinisch neuropsycholoog, (2) het totaal aantal psychologen en (ortho)pedagogen dat geen BIG-registratie heeft, maar wel bij hun in opleiding is voor zo'n BIG-registratie, (3) het aantal WO-opgeleide psychologen en (ortho)pedagogen dat geen BIG-registratie heeft en niet in opleiding is en (4) het aantal HBO-opgeleide psychologen en pedagogen.

Aan de instellingen is ook gevraagd mee te werken aan een oproep aan de “geïnterviewde psychologen en (ortho)pedagogen” om mee te werken aan een internetvragenlijst. Daarin zijn onder andere vragen gesteld over de aard van hun werkzaamheden, hun opleidingsachtergrond, hun registratiestatus en hun lidmaatschappen. In totaal hebben 1.621 psychologen en (ortho)pedagogen deelgenomen aan deze internetvragenlijst.

Via het onderzoek onder de instellingen en de daar werkzame psychologen en (ortho)pedagogen kan, in combinatie met de uitkomsten van het eind 2011 uitgevoerde onderzoek, zicht worden verkregen op de aantallen niet-NIP-psychologen en niet-NVO-(ortho)pedagogen. Maar ook kan nagegaan worden of niet-NIP-psychologen vergelijkbaar zijn NIP-psychologen én of niet-NVO-(ortho)pedagogen vergelijkbaar zijn met NVO-(ortho)pedagogen. Daarbij moet wel de aanname gedaan worden dat de bevindingen in de intramurale instellingen ook vertaald kunnen worden naar de extramurale instellingen.

De hoofdvragen zijn:

- Hoeveel niet-NIP-psychologen en niet-NVO-(ortho)pedagogen waren er eind 2011 werkzaam?
- In hoeverre lijken niet-NIP-psychologen op NIP-psychologen?
- In hoeverre lijken niet-NVO-(ortho)pedagogen op NVO-(ortho)pedagogen?

Resultaat wat betreft het aantal niet-NIP-psychologen en niet-NVO-(ortho)pedagogen

- Eind 2011 waren er waarschijnlijk in totaal 8.700 niet-NIP-psychologen en niet-NVO-(ortho)pedagogen werkzaam in de zorg (in plaats van de eerder geschatte 5.100)
- Het aantal niet-NIP-psychologen was waarschijnlijk 7.400 (in plaats van 3.650)
- Het aantal niet-NVO-(ortho)pedagogen was waarschijnlijk 1.300 (in plaats van 1.450)

Resultaat wat betreft de vergelijking van niet-NIP-psychologen met NIP-psychologen

- Niet-NIP-psychologen werken veel vaker in een GGZ-instelling dan NIP-psychologen (73% versus 46%) en minder vaak in een VVT-instelling (12% versus 27%)
- Niet-NIP-psychologen in GGZ-instellingen zijn in dezelfde mate gericht op specifieke doelgroepen als NIP-psychologen (39% versus 35%), maar in de VVT-instellingen zijn ze wellicht iets minder vaak gericht op specifieke doelgroepen (67% versus 79%)

Resultaat wat betreft de vergelijking van niet-NVO-(ortho)pedagogen met NVO-(ortho)pedagogen

- Niet-NVO-(ortho)pedagogen werken even vaak in een GHZ-instelling als NVO-(ortho)pedagogen (73% versus 77%) en ook even vaak in een GGZ-instelling (23% versus 19%)
- Niet-NVO-(ortho)pedagogen in GHZ-instellingen zijn in dezelfde mate gericht op specifieke doelgroepen als NVO-(ortho)pedagogen (26% versus 28%), en ook even vaak in een GGZ-instelling (70% versus 65%)

Conclusies

- In onderzoek naar het aantal werkzame psychologen en (ortho)pedagogen in de geestelijke zorg, waarin alleen steekproeven getrokken kunnen worden van BIG-geregistreerde psychologen en (ortho)pedagogen en van niet-BIG-geregistreerde NIP- en NVO-leden, moet rekening gehouden worden met:
  - een extra aantal niet-BIG-geregistreerde niet-NIP-psychologen dat grofweg 2 keer zo groot is als het aantal niet-BIG-geregistreerde NIP-psychologen en
  - een aantal niet-BIG-geregistreerde niet-NVO-(ortho)pedagogen dat grofweg ongeveer gelijk is aan het aantal niet-BIG-geregistreerde NVO-(ortho)pedagogen;
  - de verdeling over de werkvelden is daarbij voor de niet-BIG-geregistreerde niet-NIP-psychologen anders dan voor de niet-BIG-geregistreerde NIP-psychologen (meer GGZ en minder VVT);
  - de verdeling over de werkvelden voor de niet-BIG-geregistreerde niet-NVO-(ortho)pedagogen is grofweg gelijk aan die van de niet-BIG-geregistreerde NVO-(ortho)pedagogen.

KORTE TOELICHTING OP ENKELE ONDERDELEN

Psychologen en (Ortho)pedagogen: label op basis van “initiële” opleiding

Psychologen zijn in principe mensen die psychologie hebben gestudeerd. Dat label krijgt men dus op basis van de (initiële) opleiding en is onafhankelijk van de vraag of men ook als psycholoog werkt. (Ortho)pedagogen zijn in principe mensen die pedagogie of orthopedagogie hebben gestudeerd. Maar een enkeling die als “(Ortho)pedagoog” gelabeld is, heeft andragogie of onderwijskunde als opleiding. (Ortho)pedagogen kunnen een vervolgopleiding als GZ-psycholoog hebben gevolgd. Daarmee zou dus gesteld kunnen worden dat zij alsnog “psycholoog” zijn geworden. Omdat echter uitgegaan wordt van de initiële opleiding, blijven wij mensen die (ortho)pedagogiek hebben gestudeerd “(ortho)pedagogen” noemen.

Psychologen en (Ortho)pedagogen in de “geestelijke zorg”

Hiervoor is gesteld dat Psychologen en (Ortho)pedagogen in principe psychologie of (ortho)pedagogie hebben gestudeerd. Psychologen en (Ortho)pedagogen in de zorg zijn vervolgens werkzaam in een instelling of praktijk waar psychologische en/of (ortho)pedagogische zorg wordt geleverd. Het gaat dan onder andere om zogeheten GGZ-instellingen (geestelijke gezondheidszorg), maar ook om GHZ-instellingen (gehandicaptenzorg), VVT-instellingen (verpleging, verzorging of thuiszorg), Ziekenhuizen, Forensische zorg, Jeugzorg of vrijgevestigde praktijken voor generalistische basis GGZ (voorheen “vrijgevestigde eerstelijnspsychologie praktijken”) of gespecialiseerde GGZ (voorheen “vrijgevestigde psychotherapie praktijken”). Samen zouden deze zorgsectoren als “geestelijke zorg” getypeerd kunnen worden.

Gezondheidskundigen

In deze notitie wordt steeds over “psychologen en (ortho)pedagogen” gesproken, maar er zijn feitelijk ook gezondheidskundigen die een vervolgopleiding tot GZ-psycholoog of Psychotherapeut hebben gevolgd. Omdat dit een relatief kleine groep betreft, wordt hier geen specifieke aandacht aan besteed. Voor zover het gaat om mensen met een BIG-registratie, zijn ze simpelweg geïncorporeerd in de totalen. Voor zover getracht is om binnen de mensen met een BIG-registratie onderscheid te maken naar een achtergrond als psycholoog of (ortho)pedagoog, zijn ze naar rato toegerekend aan de psychologen of de (ortho)pedagogen.

Psychiaters/Psychotherapeuten

Een aanmerkelijk deel van de psychotherapeuten is psychiater. Bij de analyses en rapportages is daar zo veel mogelijk rekening mee gehouden. In het eerder uitgevoerde onderzoek is deze groep expliciet meegenomen. In het huidige onderzoek is deze groep juist niet meegenomen.

HBO-opgeleid versus WO-opgeleid

Er zijn HBO-opleidingen die relevant zijn voor het werk als hulpverlener in de “geestelijke zorg”. Dat zijn in principe in ieder geval de HBO-opleidingen “Toegepaste psychologie”, “Pedagogiek” en “(Toegepaste) Gezondheidskunde”. In het eerder door ons uitgevoerde onderzoek, hebben de HBO-opgeleide psychologen en pedagogen geen rol gespeeld. Bij het huidige onderzoek is wel getracht zicht te krijgen op de aantallen die in intramurale instellingen werken. Het blijkt om een qua omvang bescheiden groep van ongeveer 750 mensen te gaan op een totaal van meer dan 17.000 psychologen en pedagogen in intramurale instellingen. In de rest van de notitie gaat het in principe alleen om de WO-opgeleide psychologen en pedagogen.

Inleiding

Eind 2011 is onderzoek gedaan naar het aantal psychologen en (ortho)pedagogen dat werkzaam is in de zorg.¹ Indertijd is eerst gekeken naar het aantal psychologen en (ortho)pedagogen met een BIG-registratie als Psychotherapeut en/of GZ-psycholoog en dat al dan niet gespecialiseerd is als Klinisch psycholoog en/of Klinisch neuropsycholoog. Daarnaast is gekeken naar het aantal niet-BIG-geregistreerde psychologen en (ortho)pedagogen dat lid is van respectievelijk het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) en de Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen (NVO). Gestratificeerde steekproeven van BIG-geregistreerde personen en niet-BIG-geregistreerde leden van het NIP en de NVO zijn vervolgens benaderd met een vragenlijst waarin vragen zijn gesteld over hun BIG-registraties, hun lidmaatschappen, en hun werk. Op basis daarvan kon aangegeven worden hoeveel psychologen en (ortho)pedagogen er in de zorg werkten met een BIG-registratie of een lidmaatschap van het NIP of de NVO. Dat bleken er ongeveer 16.540 te zijn, waarvan 11.450 met een BIG-registratie en 3.650 “NIP-psychologen” en 1.450 “NVO-(ortho)pedagogen” zonder BIG-registratie. Duidelijk was dat er nog een blinde vlek was: psychologen en pedagogen die geen BIG-registratie hadden en ook niet lid van het NIP of de NVO waren, konden niet worden “geobserveerd”. Ruwe schattingen leerden dat wellicht maar de helft van de niet-BIG-geregistreerde psychologen en (ortho)pedagogen lid is van het NIP of de NVO.

Om het een en ander grafisch weer te geven, is indertijd een Venn-diagram gemaakt van het aantal geregistreerde personen en het aantal NIP- en NVO-leden. Voor de NVO-leden gold daarbij dat alleen de NVO-leden in beeld werden gebracht die waarschijnlijk werkzaam waren in de zorg.

De oppervlakte van de cirkels in onderstaand Venn-diagram geeft in principe de onderlinge verhoudingen aan in het aantal geregistreerde personen eind 2011. De cirkel voor GZ-psychologen, met 13.747 erkende personen veruit de omvangrijkste onderscheiden groep, is qua oppervlakte ruim twee keer zo groot als de oppervlakte van de cirkel voor de Psychotherapeuten (6.028 erkende personen) en ruim 4 keer zo groot als de cirkel voor de Psychiaters (3.257 erkende personen). Ook in de overlap tussen de cirkels is geprobeerd om de verhoudingen goed weer te geven. Zo ligt de cirkel van de Klinisch psychologen geheel binnen de cirkel van de GZ-psychologen, omdat alle Klinisch psychologen tevens een erkenning als GZ-psycholoog hebben.

Aan de figuur is te zien dat het aantal BIG-geregistreerde personen weliswaar groter is dan het aantal niet-BIG-geregistreerde NIP-psychologen en het aantal niet-BIG-geregistreerde NVO-psychologen dat wellicht werkzaam is in de zorg, maar dat deze laatste twee categorieën wel degelijk omvangrijk zijn. In de figuur is voorts geprobeerd aan te geven dat er ook nog niet-BIG-geregistreerde psychologen en pedagogen zijn die geen lid zijn van het NIP of de NVO. Omdat het aantal daarvan volstrekt onbekend was, kon de omvang van die cirkels daarvoor niet representatief zijn. Jammer genoeg is indertijd niet expliciet duidelijk gemaakt in de figuur (maar wel in het rapport) dat er naast de NVO-leden die waarschijnlijk in de zorg werkten, ook nog zo'n 4.300 NVO-leden waren die waarschijnlijk niet in de zorg werkten, maar bijvoorbeeld in de het onderwijs.

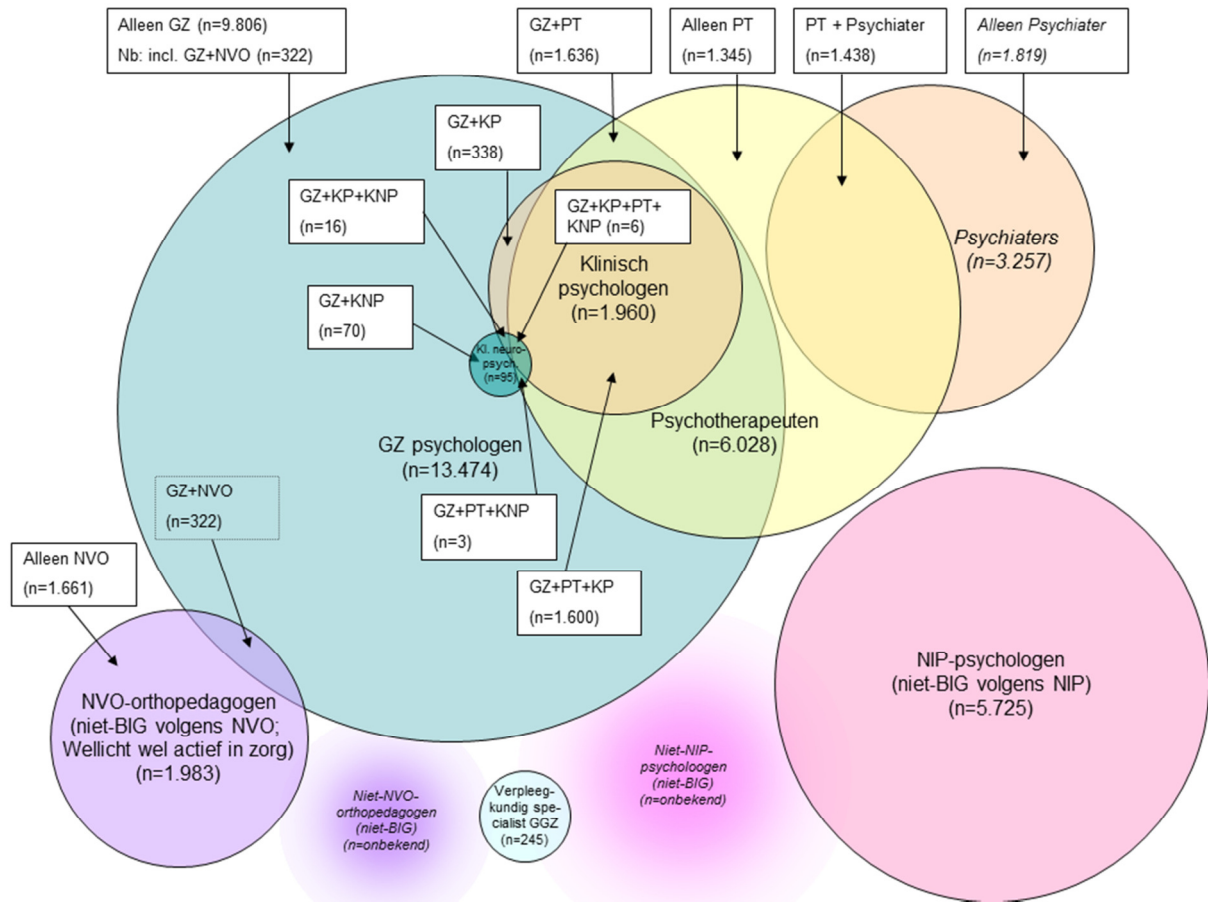
---

¹ Zie Velden L van der & Batenburg R (2012) “Het arbeidsaanbod van psychologen, orthopedagogen en verpleegkundig specialisten GGZ in 2012”, NIVEL.

Nb: In feite is toen ook gekeken naar de enigszins aparte groep van psychiaters, omdat deze ook een erkenning als psychotherapeut kunnen hebben en er bij een steekproef van BIG-geregistreerde psychotherapeuten dus automatisch ook een aantal psychiaters/psychotherapeuten getrokken worden. Verder zijn er ook een aantal gezondheidskundigen die een erkenning als GZ-psycholoog of psychotherapeut hebben.

NOTITIE NIET-BIG-GEREGISTREERDE PSYCHOLOGEN EN (ORTHO)PEDAGOGEN

Figuur 1: Venn-diagram van de overlap tussen de verschillende registraties van beroepsgroepen zoals begin 2012 is vastgesteld voor eind 2011 (exclusief NVO-leden die waarschijnlijk niet actief zijn in de zorg)

Bron: Figuur 3.1 uit “Het arbeidsaanbod van psychologen, orthopedagogen en verpleegkundig specialisten GGZ in 2012”.

Nb 1: het hier weergegeven aantal geregistreerde GZ-psychologen zonder verdere registratie (9.806) en Psychotherapeuten zonder verdere registratie plus Psychotherapeuten/GZ-psychologen (1.636 plus 1.345 = 2.981) voor eind 2011, is precies gelijk aan het aantal geregistreerde GZ-psychologen en Psychotherapeuten voor 1-1-2012 zoals gemeld in tabel 14 van het Capaciteitsplan 2013. De hier voor eind 2011 gemelde aantallen voor enkele andere groepen, zijn daarentegen wat lager dan voor begin 2012 in tabel 14 van het Capaciteitsplan 2013 staan: Verpleegkundig specialisten (hier 245, daar 287), Klinisch neuropsychologen, inclusief eventuele andere registraties (hier 95, daar 100) en Klinisch psychologen zonder registratie als KNP (hier 338 GZ+KP plus 1.600 GZ+PT+KP = 1.938, daar 1.964). Deze verschillen worden veroorzaakt door het gebruik van voor die groepen beschikbare actuelere registratiegegevens voor het Capaciteitsplan 2013.

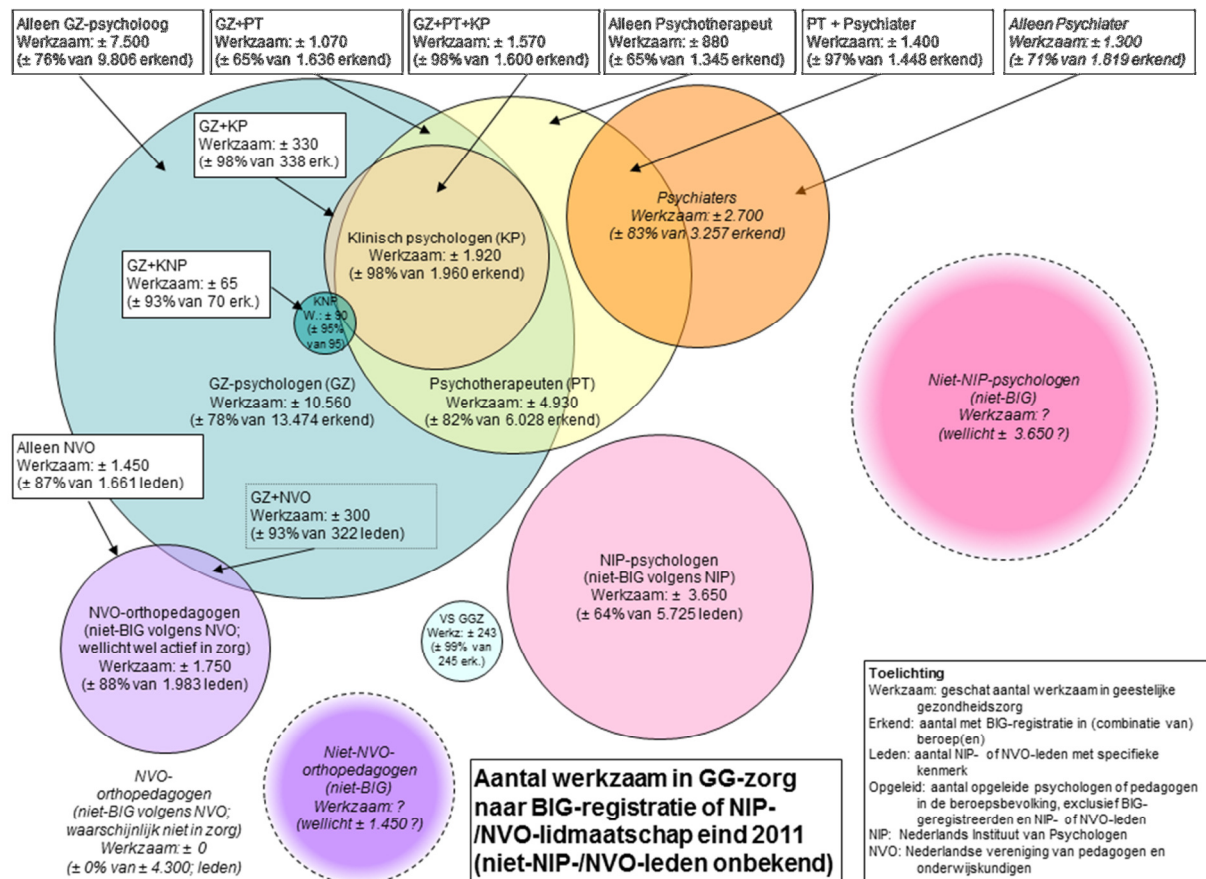
Nb 2: de overlap van 322 personen tussen de NVO-orthopedagogen en de GZ-psychologen is veroorzaakt door het feit dat de NVO toentertijd niet van alle BIG-geregistreerde NVO-leden wist dat deze een dergelijke registratie hadden.

Van elk van de groepen die in bovenstaand Venn-diagram worden onderscheiden, stond in het toenmalige rapport al hoeveel daarvan waarschijnlijk werkzaam waren in de zorg. Dat is toen echter niet in een Venn-diagram weergegeven. Maar nu wel. In de volgende figuur is de oppervlakte van de cirkels gelijk gemaakt aan het aantal werkzame personen. De verhoudingen tussen de cirkels zijn in onderstaande figuur daarom iets anders dan in de bovenstaande figuur. Ook is voor de niet-NIP- of NVO-leden aangegeven dat het toen naar schatting om ruwweg evenveel mensen gingen als degenen die wel NIP- of NVO-lid waren.

Nu is linksonder in de figuur ook expliciet aangegeven dat er ongeveer 4.300 NVO-leden waren die waarschijnlijk niet in de zorg werkten. Omdat de oppervlakte van de cirkels in principe weer moet geven hoeveel mensen er werkzaam zijn, is deze cirkel echter 0 centimeter breed.

NOTITIE NIET-BIG-GEREGISTREERDE PSYCHOLOGEN EN (ORTHO)PEDAGOGEN

Figuur 2: Venn-diagram van het aantal in de zorg werkzame personen naar BIG-registratie en NIP-/NVO-lidmaatschap zoals begin 2012 is geschat voor eind 2011 (niet-NIP-/NVO-leden onbekend)

Bron: bewerking van diverse gegevens uit “Het arbeidsaanbod van psychologen, orthopedagogen en verpleegkundig specialisten GGZ in 2012”.

Nb: het hier weergegeven aantal werkzame GZ-psychologen zonder verdere registratie (7.500) en Psychotherapeuten zonder verdere registratie plus Psychotherapeuten/GZ-psychologen (1.070 plus 880 = 1.950) voor eind 2011, is precies gelijk aan het aantal werkzame GZ-psychologen en Psychotherapeuten voor 1-1-2012 zoals gemeld in tabel 15 van het Capaciteitsplan 2013. De hier voor eind 2011 gemelde aantallen voor enkele andere groepen, zijn daarentegen wat lager dan voor begin 2012 in tabel 15 van het Capaciteitsplan 2013 staan: Verpleegkundig specialisten (hier 243, daar 287), Klinisch neuropsychologen, inclusief eventuele andere registraties (hier 90, daar 100) en Klinisch psychologen zonder registratie als KNP (hier 330 GZ+KP plus 1.570 GZ+PT+KP = 1.900, daar 1.964). Deze verschillen worden veroorzaakt door het gebruik van voor die groepen beschikbare actuelere registratiegegevens voor het Capaciteitsplan 2013 en de daarbij in het Capaciteitsplan vermelde aanname dat voor die groepen vanwege recente herregistraties waarschijnlijk geldt dat “geregistreerd = werkzaam”. Eind 2011 ging het overigens weliswaar niet om 100%, maar wel om 99% (voor VS-GGZ en KNP) of 98% (voor KP) van de geregistreerden die werkzaam zouden zijn.

Onderzoek onder instellingen

Om meer helderheid te krijgen op de aantallen niet-BIG-geregistreerde psychologen en (ortho)pedagogen, is begin 2014 onderzoek gedaan bij een groot aantal intramurale instellingen in de zorg. Daarbij zijn gestratificeerde steekproeven getrokken van instellingen die een jaarverslag hebben ingediend bij “Jaarverslagen Zorg” (zie www.jaarverslagenzorg.nl) en behoorden tot de categorie van “GGZ-instellingen”, “GHZ-instellingen”, “VVT-instellingen” en “Ziekenhuizen”. De instellingen die bij “Jaarverslagen Zorg” waren te vinden, zijn vergeleken met de ledenlijsten van de betreffende koepelorganisaties: “GGZ Nederland” voor de GGZ-instellingen, “VGN” voor de GHZ-instellingen, “Actiz” voor de VVT-instellingen en de “NVZ” voor de algemene ziekenhuizen en “NFU” voor de academische ziekenhuizen. Uit het op zich beperkte aantal instellingen die wel lid waren van een koepel, maar niet terug gevonden konden worden in “jaarverslagen zorg”, is eveneens een steekproef getrokken.

Aan deze instellingen is via de raad van bestuur onder andere gevraagd om toestemming voor een inventarisatie van het aantal bij hen werkzame psychologen en (ortho)pedagogen, uitgesplitst naar registratie- en opleidingsstatus. In de bijlage is de begeleidende brief voor de raden van bestuur en het toestemmingsformulier te zien dat eind januari naar de instellingen in de steekproef gestuurd. Ook is de reminder te zien die begin maart is gestuurd. Daarbij zijn zowel de begeleidende brief als het toe-

NOTITIE NIET-BIG-GEREGISTREERDE PSYCHOLOGEN EN (ORTHO)PEDAGOGEN

stemmingsformulier iets gewijzigd ten opzichte van de eerste zending eind januari. Tenslotte is ook nog zowel de begeleidende brief voor de contactpersoon voor de inventarisatie als het inventarisatieformulier opgenomen in die bijlage. Aan de contactpersonen voor de inventarisatie zijn verder nog 1 of 2 e-mails gestuurd als eventuele reminder (niet in bijlage).

De steekproeven van instellingen zijn gestratificeerd naar soort instelling (GGZ, GHZ, VVT, Ziekenhuizen), en naar grootteklasse van de jaaronzet (> 200 miljoen, 100-200 miljoen, etc.).

Deelname aan het onderzoek en uitkomsten

Voor de verschillende sectoren zijn in totaal 1.305 instellingen gevonden bij “Jaarverslag Zorg” of de koepelorganisaties. Daarvan zijn er 365 aangeschreven. Dat komt neer op een steekproef fractie van 28%. Per grootteklasse van de omzet verschilt de steekproef fractie. Als er veel instellingen in een grootteklasse zaten, is de steekproef fractie klein gehouden. Bijvoorbeeld voor de 385 instellingen in de grootteklasse met minstens nul, maar hoogstens 5 miljoen euro omzet, is de steekproef fractie “slechts” 18% geweest. Dat leverde overigens toch nog een steekproef van 71 instellingen op in deze grootteklasse. Bij de 45 instellingen met een omzet van minstens 200 miljoen euro, is de steekproef fractie 80% geweest.

Uiteindelijk hebben 179 instellingen gegevens geleverd ten bate van de inventarisatie. Dat komt neer op een responspercentage van 49% ten opzichte van de steekproef van 365 aangeschreven instellingen en van 14% ten opzichte van de populatie van 1.305 instellingen. In de meeste omzetklassen is een respons van 40-60% te zien. In de analyse is rekening gehouden met de responspercentages.

Bij de 179 deelnemende instellingen werkten in totaal 150 HBO-opgeleide psychologen en pedagogen, 1.153 WO-opgeleide psychologen en (ortho)pedagogen die niet BIG-geregistreerd waren en tevens niet in opleiding waren voor een BIG-beroep, 351 WO-opgeleide psychologen en (ortho)pedagogen die niet BIG-geregistreerd waren maar wel in opleiding waren voor een BIG-beroep en 1.677 WO-opgeleide psychologen en (ortho)pedagogen die wel BIG-geregistreerd waren.

Vertaald naar de populatie van 1.305 instellingen, komt dit neer op naar schatting in totaal 751 HBO-opgeleide psychologen en pedagogen, 6.589 WO-opgeleide psychologen en (ortho)pedagogen die niet BIG-geregistreerd waren en tevens niet in opleiding waren voor een BIG-beroep, 1.689 WO-opgeleide psychologen en (ortho)pedagogen die niet BIG-geregistreerd waren maar wel in opleiding waren voor een BIG-beroep en 8.367 WO-opgeleide psychologen en (ortho)pedagogen die wel BIG-geregistreerd waren als GZ-psycholoog en Psychotherapeut (en eventueel ook nog als Klinisch psycholoog en/of Klinisch neuropsycholoog). Omdat mensen die in opleiding zijn voor een BIG-beroep in feite ook tot de WO-opgeleide psychologen en (ortho)pedagogen gerekend kunnen worden, gaat het in totaal om $6.589 + 1.689 = 8.278$ niet-BIG geregistreerde WO-opgeleide psychologen en (ortho)pedagogen versus 8.367 wel-BIG geregistreerde WO-opgeleide psychologen en (ortho)pedagogen.

TOTAAL GGZ, GHZ, VVT & ZKH

Omzetklasse JVZ	Populatie	Steekproef	Steekproef fractie	Inventarisatie	Respons- % tov Steekproef	Respons- % tov Populatie	Aantal werkzaam volgens inventarisatie					Aantal werkzaam in Populatie				Totaal
							HBO psy. & ped.	WO psy. & ped.	In opleiding	BIG psy. & ped.	Totaal	HBO psy. & ped.	WO psy. & ped.	In opleiding	BIG psy. & ped.	
0: missing	153	36	24%	12	33%	8%	10	33	6	58	107	40	314	59	547	960
0: nul	29	12	41%	4	33%	14%	0	36	13	29	78	0	144	52	116	312
1: >0 tot 5	385	71	18%	29	41%	8%	9	73	15	67	164	100	874	176	780	1.929
2: 5 tot 10	112	30	27%	21	70%	19%	5	46	8	44	103	16	128	21	117	281
3: 10 tot 20	102	29	28%	15	52%	15%	4	35	4	72	115	28	232	24	402	686
4: 20 tot 50	152	45	30%	27	60%	18%	16	113	26	167	322	91	612	139	926	1.767
5: 50 tot 100	116	38	33%	20	53%	17%	31	233	57	158	479	205	1.138	331	918	2.591
6: 100 tot 200	95	40	42%	22	55%	23%	20	292	53	449	814	89	1.560	271	2.341	4.261
7: >=200	45	36	80%	15	42%	33%	37	185	165	618	1.005	102	515	602	2.040	3.258
niet JVZ	116	28	24%	14	50%	12%	18	107	4	15	144	83	1.072	15	181	1.350
Totaal	1.305	365	28%	179	49%	14%	150	1.153	351	1.677	3.331	751	6.589	1.689	8.367	17.396

Een groot deel van de instellingen die mee hebben gewerkt aan de inventarisatie, hebben ook meegewerkt aan de oproep aan de “geinventariseerde psychologen en (ortho)pedagogen” om deel te nemen aan een internetvragenlijst. Maar uiteraard heeft niet iedereen die opgeroepen is ook daadwerkelijk

NOTITIE NIET-BIG-GEREGISTREERDE PSYCHOLOGEN EN (ORTHO)PEDAGOGEN

deelgenomen. Er zijn in totaal van 1.612 personen gegevens verkregen. Dat is ongeveer 50% van de 3.331 geïnventariseerde personen. Ook van de geïnventariseerde psychologen en (ortho)pedagogen die in opleiding zijn voor een BIG-beroep heeft ongeveer de helft meegedaan aan de internetvragenlijst, namelijk 166 personen van de 351. Bij de BIG-geregistreeerde psychologen en (ortho)pedagogen was de respons daarentegen wat lager (ongeveer 40%: 655 van de 1.677) en bij de WO-psychologen en (ortho)pedagogen was de respons juist wat hoger (ongeveer 55%: 617 van de 1.153).

Van de 207 WO-pedagogen die hebben meegedaan aan de internetvragenlijst, heeft 52% aangegeven NVO-lid te zijn. Naast elke NVO-(ortho)pedagoog werkt er dus grofweg ook nog 1 niet-NVO-(ortho)pedagoog in deze intramurale instellingen. Van de 410 WO-psychologen die hebben meegedaan aan de internetvragenlijst, heeft 29% aangegeven NIP-lid te zijn. Naast elke NIP-psycholoog werken er dus grofweg ook nog 2,5 niet-NIP-psychologen in deze intramurale instellingen.

Vertaling naar eerder onderzoek

Voor eind 2011 is eerder geschat dat er in totaal 11.500 BIG-geregistreeerde psychologen en (ortho)pedagogen werkzaam waren, waarvan 5.300 in GGZ-instellingen, 700 in GHZ-instellingen, 755 in Ziekenhuizen en 180 in VVT-instellingen. Bij elkaar gaat het dan om 6.935 BIG-geregistreeerde psychologen en (ortho)pedagogen in deze vier sectoren. Daarnaast is geschat dat er nog eens 4.565 BIG-geregistreeerde psychologen en (ortho)pedagogen werkzaam zijn in overige sectoren, waaronder met name de vrijevestigde praktijken.

Indertijd is ook nog geschat dat er 5.100 niet-BIG-geregistreeerde psychologen en (ortho)pedagogen werkzaam waren die wel lid waren van het NIP of de NVO, waarvan 1.130 in GGZ-instellingen, 690 in GHZ-instellingen, 210 in Ziekenhuizen en 500 in VVT-instellingen. Bij elkaar gaat het dan om 2.530 niet-BIG-geregistreeerde psychologen en (ortho)pedagogen die wel lid zijn van het NIP of de NVO in deze vier sectoren. Daarnaast is geschat dat er nog eens 2.570 niet-BIG-geregistreeerde NIP-psychologen en NVO-(ortho)pedagogen werkzaam zijn in overige sectoren, waaronder wederom met name de vrijevestigde praktijken, maar tevens de instellingen in de forensische zorg en de jeugdzorg. Omdat indertijd is gesteld dat wellicht maar de helft van de niet-BIG geregistreeerden lid van het NIP of de NVO was, zou het inclusief de niet-leden om in totaal 10.200 mensen niet-BIG geregistreeerden gaan. Dat komt neer op een aandeel van 37% niet-BIG geregistreeerden ten opzichte van het totaal van 21.700 psychologen en (ortho)pedagogen. Omdat er verder geen onderscheid kon worden gemaakt naar sector, werd in feite voor elke sector uitgegaan een 2 keer zo hoog aantal. Bij de GGZ-sector zou dat neerkomen op 30% niet-BIG-geregistreeerden, 66% bij de GHZ, 36% bij de ZKH en 85% bij de VVT. Voor deze vier sectoren samen zou dat neerkomen op 42% en voor de overige instellingen en praktijken op 53%.

TOEN (eind 2011)	GGZ	GHZ	ZKH	VVT	SUBTOTAAL	OVERIG	TOTAAL
BIG	5.300	700	755	180	6.935	4.565	11.500
NIP/NVO, niet-BIG	1.130	690	210	500	2.530	2.570	5.100
Totaal	6.430	1.390	965	680	9.465	7.135	16.600
aandeel NIP/NVO, niet BIG	18%	50%	22%	74%	27%	36%	31%

TOEN, incl niet-NIP/NVO	GGZ	GHZ	ZKH	VVT	SUBTOTAAL	OVERIG	TOTAAL
BIG	5.300	700	755	180	6.935	4.565	11.500
WO, niet-BIG	2.260	1.380	420	1.000	5.060	5.140	10.200
Totaal	7.560	2.080	1.175	1.180	11.995	9.705	21.700
aandeel niet-BIG	30%	66%	36%	85%	42%	53%	47%

Voor begin 2014 is nu geconstateerd dat er zo'n 8.370 BIG en 8.290 niet-BIG geregistreeerde psychologen en (ortho)pedagogen werkzaam zijn in de vier onderzochte sectoren. In plaats van ongeveer 42% niet-BIG geregistreeerden blijkt er sprake te zijn van ongeveer 50% niet-BIG-geregistreeerden. Deze uitkomst verschilt echter per sector. Bij de GGZ-instellingen leek het om 30% te gaan, maar blijkt het nu 45% te zijn. Bij de GHZ-instellingen leek het om 66% te gaan, maar blijkt het om 69% te gaan. Bij de Ziekenhuizen ging het om 36%, maar lijkt het nu met 24% duidelijk wat lager. Bij de VVT-instellingen ging het om 85% en ook dat lijkt nu met 70% lager.

Daar speelt bij mee dat de aantallen BIG-geregistreeerde psychologen en (ortho)pedagogen bij vooral de VVT-instellingen veel hoger lijken te zijn geworden. Het aantal BIG-geregistreeerden lijkt daar namelijk met 214% gestegen te zijn. Bij de GGZ- en GHZ-instellingen lijkt het aantal BIG-

NOTITIE NIET-BIG-GEREGISTREERDE PSYCHOLOGEN EN (ORTHO)PEDAGOGEN

geregistreerden daarentegen met “slechts” ongeveer 12% gestegen te zijn en bij de Ziekenhuizen met 43%.

Het aantal niet-BIG-geregistreerden lijkt in de GGZ-instellingen 117% hoger dan de uitkomst voor eind 2011. Bij de VVT-instellingen gaat het 35% meer, bij de GHZ-instellingen om 23% meer en bij de Ziekenhuizen om 18% minder.

NU (begin 2014)	GGZ	GHZ	ZKH	VVT	SUBTOTAAL	OVERIG	TOTAAL
BIG	5.950	775	1.080	565	8.370	5.510	13.880
WO, niet-BIG	4.900	1.700	345	1.345	8.290	8.421	16.711
Totaal	10.850	2.475	1.425	1.910	16.660	13.931	30.591
aandeel niet-BIG	45%	69%	24%	70%	50%	60%	55%

VERSCHIL TOV TOEN	GGZ	GHZ	ZKH	VVT	SUBTOTAAL	OVERIG	TOTAAL
BIG	12%	11%	43%	214%	21%	21%	21%
WO, niet-BIG	117%	23%	-18%	35%	64%	64%	64%
Totaal	44%	19%	21%	62%	39%	44%	41%

Als er eind 2011 een zelfde verhouding wel-BIG/niet-BIG geregistreerden was als begin 2014, dan was het aantal niet-BIG geregistreerden bij de GGZ-instellingen indertijd ongeveer 4.365 in plaats van 2.260. Voor de GHZ-instellingen zou het om ongeveer 1.535 mensen gaan in plaats van 1.380. Bij de Ziekenhuizen gaat om een neerwaartse bijstelling naar 241 in plaats van 420 personen. Bij de VVT-instellingen zou het aantal eveneens naar beneden worden bijgesteld, naar 428 in plaats van 1.000.

Voor het subtotaal van deze typen intramurale instellingen gaat het dan om een bijstelling naar boven met ongeveer 1.500 personen: van 5.060 naar 6.570. Als voor de overige instellingen en praktijken vergelijkbare uitkomsten gelden, dan zou het daar met ongeveer 1.800 personen naar boven gaan van 5.140 naar 6.977.

Schatting eind 2011	GGZ	GHZ	ZKH	VVT	SUBTOTAAL	OVERIG	TOTAAL
BIG	5.300	700	755	180	6.935	4.565	11.500
WO, niet-BIG	4.365	1.535	241	428	6.570	6.977	13.547
Totaal	9.665	2.235	996	608	13.505	11.542	25.047
aandeel niet-BIG	45%	69%	24%	70%	49%	60%	54%

Conclusie

In vier relatief grote deelsectoren van de geestelijke zorg (GGZ, GHZ, VVT en ZKH), werken ongeveer evenveel wel-BIG geregistreerde als niet-BIG-geregistreerde WO-opgeleide psychologen en (ortho)pedagogen, namelijk respectievelijk 8.370 en 8.290. Indertijd werd voor deze vier sectoren een subtotaal van respectievelijk 6.935 en 5.060 gevonden. Als indertijd ook ongeveer evenveel wel-BIG als niet-BIG geregistreerden zouden zijn als nu, dan zou het aantal niet-BIG-geregistreerden in deze vier sectoren ongeveer 1.500 personen hoger liggen. Als dezelfde correctie toegepast mag worden op de overige instellingen en praktijken, dan gaat het daar nog eens om een bijstelling met 1.800 personen.

Vertaald naar het specifieke aantal in de zorg werkzame niet-BIG-geregistreerde niet-NIP-psychologen en niet-NVO-(ortho)pedagogen waar eind 2011 vanuit werd gegaan (grootweg 3.650 en 1.450), gaat het om een forse opwaartse bijstelling voor de niet-BIG-geregistreerde niet-NIP-psychologen (naar 7.400) en een kleine neerwaartse bijstelling voor de niet-BIG-geregistreerde niet-NVO-(ortho)pedagogen (naar 1.300). Relatief ten opzichte van het aantal niet-BIG-geregistreerde NIP-psychologen (3.700), zijn er dan naar schatting nog eens twee keer zoveel niet-NIP-psychologen werkzaam. Volgens de internetvragenlijst zou het zelfs nog meer kunnen zijn. Ten opzichte van het aantal niet-BIG-geregistreerde NVO-(ortho)pedagogen gaat het om een schatting van bijna evenveel niet-NVO- als NVO-(ortho)pedagogen. Dat komt overeen met de uitkomsten van de internetvragenlijst.

Nieuw Venn-diagram

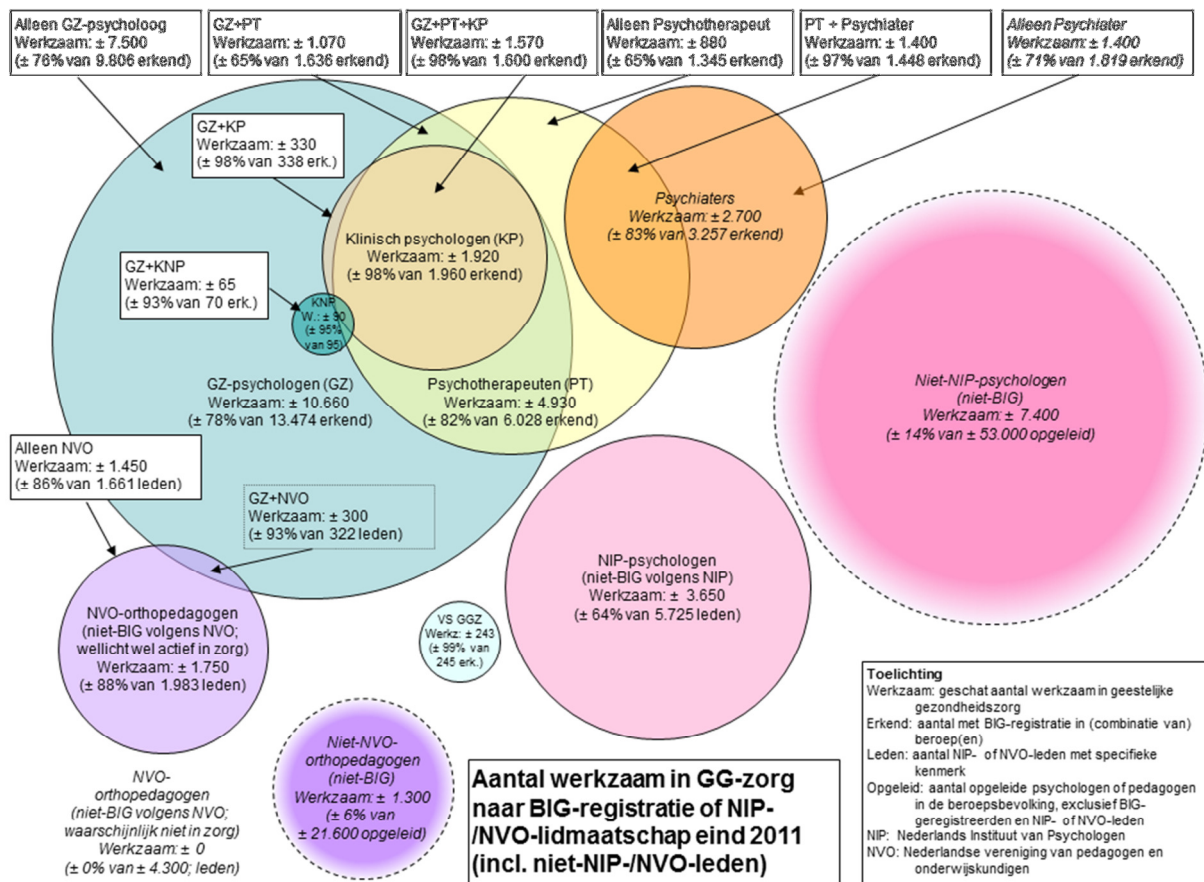
Met de nieuwe resultaten, kan ook het Venn-diagram van het aantal werkzame personen worden aangevuld. De cirkel voor de niet-BIG-geregistreerde niet-NIP-psychologen is nu veel groter dan eerst gedacht en dus ook veel groter dan de cirkel voor de niet-BIG-geregistreerde NIP-psychologen. De cirkel voor de niet-BIG-geregistreerde niet-NVO-orthopedagogen is daarentegen iets kleiner geworden.

NOTITIE NIET-BIG-GEREGISTREERDE PSYCHOLOGEN EN (ORTHO)PEDAGOGEN

Om het aantal niet-BIG-geregistreeerde niet-NIP-psychologen en niet-NVO-(ortho)pedagogen in perspectief te zetten, is overigens nog nagegaan hoeveel psychologen en (ortho)pedagogen er überhaupt zijn in Nederland. Op basis van de zogeheten Enquête BeroepsBevolking (EBB) van het CBS is een idee verkregen van het aantal mensen dat een dergelijke opleidingsachtergrond heeft: grofweg 70.000 psychologen en 31.100 pedagogen. Vervolgens zijn daarvan de aantallen psychologen en (ortho)pedagogen afgetrokken die een BIG-registratie hebben of lid zijn van het NIP of de NVO. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een schatting van in totaal 53.000 psychologen die geen BIG-registratie hebben en niet NIP-lid zijn en 21.600 pedagogen die geen BIG-registratie hebben en niet NVO-lid zijn. Gegeven de schattingen van het aantal van deze mensen dat werkzaam is (ongeveer 7.400 niet-NIP-psychologen en 1.300 niet-NVO-(ortho)pedagogen), geeft dat een aandeel van ongeveer 14% van de niet-NIP-psychologen en 6% van de niet-NVO-(ortho)pedagogen dat werkzaam is in de geestelijke zorg.

Figuur 3: Venn-diagram van het aantal in de zorg werkzame personen naar BIG-registratie en NIP-/NVO-lidmaatschap zoals halverwege 2014 geschat kan worden voor eind 2011 (inclusief niet-NIP-/NVO-leden)

BIJLAGE: RESPONS EN UITKOMSTEN PER SECTOR

GGZ

Omzetklasse JVZ	Populatie	Steekproef	Steekproef-fractie	Inventarisatie	Respons-% tov Steekproef	Respons-% tov Populatie	Aantal werkzaam volgens inventarisatie					Aantal werkzaam in Populatie				
							HBO psy. & ped.	WO psy. & ped.	In opleiding	BIG psy. & ped.	Totaal	HBO psy. & ped.	WO psy. & ped.	In opleiding	BIG psy. & ped.	Totaal
0: missing	46	16	35%	3	19%	7%	0	16	3	27	46	0	245	46	414	705
0: nul	16	6	38%	4	67%	25%	0	36	13	29	78	0	144	52	116	312
1: >0 tot 5	124	31	25%	12	39%	10%	9	59	13	59	140	100	653	144	653	1.550
2: 5 tot 10	13	5	38%	5	100%	38%	4	43	8	43	98	10	112	21	112	255
3: 10 tot 20	25	9	36%	5	56%	20%	0	7	2	51	60	0	35	10	255	300
4: 20 tot 50	35	12	34%	6	50%	17%	14	69	20	112	215	84	414	120	672	1.290
5: 50 tot 100	14	7	50%	2	29%	14%	20	85	33	72	210	140	595	231	504	1.470
6: 100 tot 200	17	9	53%	3	33%	18%	7	213	34	341	595	40	1.207	193	1.932	3.372
7: >=200	4	4	100%	1	25%	25%	5	33	121	317	476	20	132	484	1.268	1.904
niet JVZ	18	6	33%	2	33%	11%	3	6	0	2	11	27	54	0	18	99
Totaal	312	105	34%	43	41%	14%	62	567	247	1.053	1.929	421	3.591	1.300	5.944	11.257

GHZ

Omzetklasse JVZ	Populatie	Steekproef	Steekproef-fractie	Inventarisatie	Respons-% tov Steekproef	Respons-% tov Populatie	Aantal werkzaam volgens inventarisatie					Aantal werkzaam in Populatie				
							HBO psy. & ped.	WO psy. & ped.	In opleiding	BIG psy. & ped.	Totaal	HBO psy. & ped.	WO psy. & ped.	In opleiding	BIG psy. & ped.	Totaal
0: missing	16	8	50%	5	63%	31%	10	16	2	22	50	40	64	8	88	200
0: nul	6	3	50%	0	0%	0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1: >0 tot 5	77	20	26%	8	40%	10%	0	14	2	8	24	0	221	32	126	379
2: 5 tot 10	16	8	50%	3	38%	19%	1	3	0	1	5	5	16	0	5	27
3: 10 tot 20	14	7	50%	2	29%	14%	4	27	2	21	54	28	189	14	147	378
4: 20 tot 50	30	15	50%	9	60%	30%	2	30	3	31	66	7	100	10	103	220
5: 50 tot 100	24	12	50%	8	67%	33%	3	130	16	48	197	9	390	48	144	591
6: 100 tot 200	15	9	60%	3	33%	20%	0	29	2	3	34	0	145	10	15	170
7: >=200	5	5	100%	2	40%	40%	3	79	12	52	146	8	198	30	130	365
niet JVZ	26	13	50%	7	54%	27%	15	56	4	5	80	56	208	15	19	297
Totaal	229	100	44%	47	47%	21%	38	384	43	191	656	152	1.531	166	778	2.627

ZKH

Omzetklasse JVZ	Populatie	Steekproef	Steekproef-fractie	Inventarisatie	Respons-% tov Steekproef	Respons-% tov Populatie	Aantal werkzaam volgens inventarisatie					Aantal werkzaam in Populatie				
							HBO psy. & ped.	WO psy. & ped.	In opleiding	BIG psy. & ped.	Totaal	HBO psy. & ped.	WO psy. & ped.	In opleiding	BIG psy. & ped.	Totaal
0: missing	6	3	50%	1	33%	17%	0	1	1	9	11	0	5	5	45	55
0: nul	0	0	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1: >0 tot 5	2	1	50%	0	0%	0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2: 5 tot 10	0	0	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3: 10 tot 20	0	0	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4: 20 tot 50	3	1	33%	1	100%	33%	0	2	3	7	12	0	6	9	21	36
5: 50 tot 100	22	7	32%	4	57%	18%	5	4	6	22	37	28	22	33	121	204
6: 100 tot 200	32	11	34%	9	82%	28%	10	15	8	82	115	36	53	28	292	409
7: >=200	28	18	64%	8	44%	29%	26	39	21	229	315	68	117	66	602	853
niet JVZ	0	0	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	93	41	44%	23	56%	25%	41	61	39	349	490	131	203	141	1.080	1.556

VVT

Omzetklasse JVZ	Populatie	Steekproef	Steekproef-fractie	Inventarisatie	Respons-% tov Steekproef	Respons-% tov Populatie	Aantal werkzaam volgens inventarisatie					Aantal werkzaam in Populatie				
							HBO psy. & ped.	WO psy. & ped.	In opleiding	BIG psy. & ped.	Totaal	HBO psy. & ped.	WO psy. & ped.	In opleiding	BIG psy. & ped.	Totaal
0: missing	85	9	11%	3	33%	4%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0: nul	7	3	43%	0	0%	0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1: >0 tot 5	182	19	10%	9	47%	5%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2: 5 tot 10	83	17	20%	13	76%	16%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3: 10 tot 20	63	13	21%	8	62%	13%	0	1	0	0	1	0	8	0	0	8
4: 20 tot 50	84	17	20%	11	65%	13%	0	12	0	17	29	0	92	0	130	221
5: 50 tot 100	56	12	21%	6	50%	11%	3	14	2	16	35	28	131	19	149	327
6: 100 tot 200	31	11	35%	7	64%	23%	3	35	9	23	70	13	155	40	102	310
7: >=200	8	9	113%	4	44%	50%	3	34	11	20	68	6	68	22	40	136
niet JVZ	72	9	13%	5	56%	7%	0	45	0	8	53	0	810	0	144	954
Totaal	671	119	18%	66	55%	10%	9	141	22	84	256	47	1.263	81	565	1.956

Aan de Raad van Bestuur van
«Instellingsnaam»
«Straat» «Nummer»
«Postcode» «Plaats»

VFA001/RB/MvL

030 2 729 861

20 januari 2014

LS,

In opdracht van het Capaciteitsorgaan (zie eventueel het tekstvak op de volgende pagina) doet het NIVEL onderzoek naar het aantal psychologen, pedagogen en gezondheidskundigen, hun kenmerken (zoals hun BIG-status) en waar zij werkzaam zijn. Deze inventarisatie wordt ook van groot belang gevonden door de diverse koepelorganisaties van instellingen in de geestelijke zorgverlening, zoals Actiz, VGN, GGZ Nederland, NFU en NVZ. Zij steunen dit onderzoek dan ook van harte. De uitkomsten van dit onderzoek zijn van belang voor de periodieke adviezen die het Capaciteitsorgaan uitbrengt aan VWS over het aantal opleidingsplaatsen.

Wij willen u vragen om door iemand binnen uw organisatie aan te laten geven hoeveel psychologen, pedagogen en/of gezondheidskundigen er ongeveer bij u werkzaam zijn, opgesplitst naar het initiële opleidingsniveau en de huidige opleidings- en BIG-registratie-status. Deze inventarisatie zal ongeveer 15-30 minuten vergen van een door u aan te wijzen contactpersoon. Afhankelijk van de specifieke situatie in uw organisatie kan het gaan om bijvoorbeeld een P-opleider, een afdelingshoofd, een hoofd behandeldienst of een hoofd personeelszaken. Aan hem of haar zal per post een korte vragenlijst worden gestuurd.

Los van de inventarisatie van aantallen vragen we toestemming om de in uw organisatie werkzame psychologen, pedagogen en gezondheidskundigen per email op te roepen deel te nemen aan een internetvragenlijst. Hierin worden een aantal achtergrondkenmerken gevraagd, zoals leeftijd en geslacht. Ook worden een aantal vragen gesteld over de omvang en aard van hun werkzaamheden. Deze gegevens zijn eveneens van belang voor het Capaciteitsorgaan en de koepelorganisaties. Het verzorgen van de oproep, zal ongeveer 15 minuten vergen van een door u aan te wijzen contactpersoon. Dat kan dezelfde persoon zijn als voor de inventarisatie van de aantallen, of een ander. Met hem of haar zal per email contact worden opgenomen. Invullen van de internetvragenlijst zelf zal ongeveer 10-20 minuten vergen.

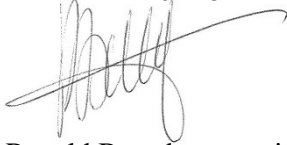
Wij verzoeken u dan ook op bijgaand formulier:

- uw beslissing aan te geven over de deelname aan de inventarisatie van de aantallen en, bij een positieve beslissing, daarvoor een contactpersoon aan ons door te geven;
- uw beslissing aan te geven over de bereidheid een oproep te doen voor de internetvragenlijst en, bij een positieve beslissing, daarvoor een contactpersoon aan ons door te geven.

Z.O.Z.

Bij vragen over het onderzoek kunt u bellen of mailen met Lud van der Velden (030-2729767, l.vandervelden@nivel.nl) of Inge van der Lee (030-2729617, i.vanderlee@nivel.nl). Voor vragen over het Capaciteitsorgaan kunt u contact opnemen met Teus Vertooren (030-2823949, t.vertooren@capaciteitsorgaan.nl).

Met vriendelijke groet,

Ronald Batenburg, projectleider NIVEL

Bijlagen:

- Formulier voor Raad van Bestuur inzake eventuele deelname aan onderzoek
- Antwoordenvolpette

Wat is het Capaciteitsorgaan?

De volledige naam van dit orgaan luidt: “Stichting Capaciteitsorgaan voor medische en tandheelkundige vervolgoledingen”. Dit orgaan is opgericht in het voorjaar van 1999 door een groot aantal veldpartijen uit de zorg en wordt gesubsidieerd door VWS.

De statutaire doelen zijn:

- 1 Opstellen van ramingen voor de opleidingscapaciteit van de medische en tandheelkundige vervolgoledingen, uitgaande van de te verwachten zorgbehoefte
- 2 Opstellen van ramingen voor de capaciteit van de initiële opleiding tot arts
- 3 Informatievoorziening hierover aan de zorgsector en de overheid.

Geleidelijk heeft er op verzoek van veldpartijen en VWS enige taakuitbreiding plaats gevonden in de vorm van het maken van ramingen voor enkele andere, aan medische specialismen aanverwante, opleidingen.

Het Capaciteitsorgaan geeft periodiek onder andere adviezen over het aantal opleidingsplaatsen voor GZ-psychologen, Psychotherapeuten, Klinisch psychologen en Klinische neuropsychologen.

Formulier voor Raad van Bestuur inzake eventuele deelname aan onderzoek

Aangeschreven organisatie:

«Instellingsnaam»

«Straat» «Nummer»

«Postcode» «Plaats»

- 1 Bent u bereid om iemand binnen uw organisatie - bijvoorbeeld een P-opleider, een afdelingshoofd, een hoofd behandeldienst of een hoofd personeelszaken - aan te laten geven hoeveel psychologen, pedagogen en/of gezondheidskundigen er ongeveer bij u werkzaam zijn?

nee, daartoe zijn wij niet bereid

ja, wij zijn bereid iemand een inventarisatie van aantallen te laten maken

Zo ja, welke contactpersoon kunnen we benaderen voor de inventarisatie:

Naam: .....

Functie: .....

Email: .....

Adressering (indien afwijkend van organisatie-adres):

Adres/postbus: .....

Postcode: .....; Plaats: .....

- 2 Bent u bereid om via iemand binnen uw organisatie de in uw organisatie werkzame psychologen, pedagogen en/of gezondheidskundigen op te roepen deel te nemen aan een internetvragenlijst?

nee, daartoe zijn wij niet bereid

ja, wij zijn bereid iemand een oproep te laten doen

Zo ja, welke contactpersoon kunnen we benaderen voor de oproep:

dezelfde contactpersoon als voor de inventarisatie

een andere contactpersoon als voor de inventarisatie, namelijk:

Naam: .....

Functie: .....

Email: .....

Adressering (indien afwijkend van organisatie-adres):

Adres/postbus: .....

Postcode: .....; Plaats: .....

Retourneer dit formulier in de meegestuurde antwoordenvolp of stuur het in een ongefrankeerde enveloppe naar: **NIVEL, Code LvdV, Antwoonnummer 4026, 3500 VB Utrecht**

Aan de Raad van Bestuur van
«Instellingsnaam»
«Straat» «Nummer»
«Postcode» «Plaats»

VFA00?/RB/MvL

030 2 729 861

3 maart 2014

LS,

Eind januari hebben wij u een iets andere versie van bijgaande brief gestuurd en een iets andere versie van bijgaand formulier.

Omdat wij nog geen antwoord hebben ontvangen, willen we u bij deze herinneren aan ons verzoek.

Het formulier is overigens uitgebreid met de antwoordcategorie “wij hebben geen psychologen, pedagogen of gezondheidkundigen”. Een aantal Raden van Bestuur heeft dat expliciet willen vermelden als reden waarom men verder niet aan het onderzoek deelneemt. Op dat moment heeft verdere inventarisatie of een oproep immers geen zin.

Het antwoord “nee, daartoe zijn wij niet bereid” impliceert vervolgens dat u wel minimaal 1 psycholoog of pedagoog of gezondheidkundige in dienst heeft, maar dat u verder niet wilt mee werken aan het onderzoek.

Een aantal Raden van Bestuur was onzeker over wat een psycholoog, pedagoog of gezondheidkundige is. In principe is een psycholoog iemand die psychologie heeft gestudeerd (op HBO- of WO-niveau), een pedagoog is iemand die (ortho)pedagogiek heeft gestudeerd, en een gezondheidkundige is iemand die gezondheidskunde of gezondheidswetenschappen heeft gestudeerd.

Met vriendelijke groet,

Ronald Batenburg, projectleider NIVEL

Aan de Raad van Bestuur van
«Instellingsnaam»
«Straat» «Nummer»
«Postcode» «Plaats»

VFA001/RB/MvL

030 2 729 861

3 maart 2014

LS,

In opdracht van het Capaciteitsorgaan (zie eventueel het tekstvak op de volgende pagina) doet het NIVEL onderzoek naar het aantal psychologen, pedagogen en gezondheidskundigen, hun kenmerken (zoals hun BIG-status) en waar zij werkzaam zijn. Deze inventarisatie wordt ook van groot belang gevonden door de diverse koepelorganisaties van instellingen in de geestelijke zorgverlening, zoals Actiz, VGN, GGZ Nederland, NFU en NVZ. Zij steunen dit onderzoek dan ook van harte. De uitkomsten van dit onderzoek zijn van belang voor de periodieke adviezen die het Capaciteitsorgaan uitbrengt aan VWS over het aantal opleidingsplaatsen.

In principe is een psycholoog iemand die psychologie heeft gestudeerd (op HBO- of WO-niveau), een pedagoog is iemand die (ortho)pedagogiek heeft gestudeerd (op HBO- of WO-niveau), en een gezondheidskundige is iemand die gezondheidskunde of gezondheidswetenschappen heeft gestudeerd (op HBO- of WO-niveau).

Wij willen u vragen om door iemand binnen uw organisatie aan te laten geven hoeveel psychologen, pedagogen en/of gezondheidskundigen er ongeveer bij u werkzaam zijn, opgesplitst naar het initiële opleidingsniveau en de huidige opleidings- en BIG-registratie-status. Deze inventarisatie zal ongeveer 15-30 minuten vergen van een door u aan te wijzen contactpersoon. Afhankelijk van de specifieke situatie in uw organisatie kan het gaan om bijvoorbeeld een P-opleider, een afdelingshoofd, een hoofd behandeldienst of een hoofd personeelszaken. Aan hem of haar zal per post een korte vragenlijst worden gestuurd.

Los van de inventarisatie van aantallen vragen we toestemming om de in uw organisatie werkzame psychologen, pedagogen en gezondheidskundigen per email op te roepen deel te nemen aan een internetvragenlijst. Hierin worden een aantal achtergrondkenmerken gevraagd, zoals leeftijd en geslacht. Ook worden een aantal vragen gesteld over de omvang en aard van hun werkzaamheden. Deze gegevens zijn eveneens van belang voor het Capaciteitsorgaan en de koepelorganisaties. Het verzorgen van de oproep, zal ongeveer 15 minuten vergen van een door u aan te wijzen contactpersoon. Dat kan dezelfde persoon zijn als voor de inventarisatie van de aantallen, of een ander. Met hem of haar zal per email contact worden opgenomen. Invullen van de internetvragenlijst zelf zal ongeveer 10-20 minuten vergen.

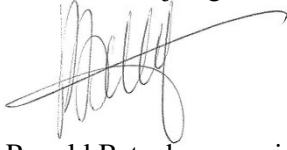
Z.O.Z.

Wij verzoeken u dan ook op bijgaand formulier:

- eventueel aan te geven dat u geen psychologen, pedagogen of gezondheidkundigen in dienst heeft;
- uw beslissing aan te geven over de deelname aan de inventarisatie van de aantallen en, bij een positieve beslissing, daarvoor een contactpersoon aan ons door te geven;
- uw beslissing aan te geven over de bereidheid een oproep te doen voor de internetvragenlijst en, bij een positieve beslissing, daarvoor een contactpersoon aan ons door te geven.

Bij vragen over het onderzoek kunt u bellen of mailen met Lud van der Velden (030-2729767, l.vandervelden@nivel.nl) of Inge van der Lee (030-2729617, i.vanderlee@nivel.nl). Voor vragen over het Capaciteitsorgaan kunt u contact opnemen met Teus Vertooren (030-2823949, t.vertooren@capaciteitsorgaan.nl).

Met vriendelijke groet,

Ronald Batenburg, projectleider NIVEL

Bijlagen:

- Formulier voor Raad van Bestuur inzake eventuele deelname aan onderzoek
- Antwoordenvolp

Wat is het Capaciteitsorgaan?

De volledige naam van dit orgaan luidt: “Stichting Capaciteitsorgaan voor medische en tandheelkundige vervolopleidingen”. Dit orgaan is opgericht in het voorjaar van 1999 door een groot aantal veldpartijen uit de zorg en wordt gesubsidieerd door VWS.

De statutaire doelen zijn:

- 1 Opstellen van ramingen voor de opleidingscapaciteit van de medische en tandheelkundige vervolopleidingen, uitgaande van de te verwachten zorgbehoefte
- 2 Opstellen van ramingen voor de capaciteit van de initiële opleiding tot arts
- 3 Informatievoorziening hierover aan de zorgsector en de overheid.

Geleidelijk heeft er op verzoek van veldpartijen en VWS enige taakuitbreiding plaats gevonden in de vorm van het maken van ramingen voor enkele andere, aan medische specialismen aanverwante, opleidingen.

Het Capaciteitsorgaan geeft periodiek onder andere adviezen over het aantal opleidingsplaatsen voor GZ-psychologen, Psychotherapeuten, Klinisch psychologen en Klinische neuropsychologen.

Formulier voor Raad van Bestuur inzake eventuele deelname aan onderzoek

Aangeschreven organisatie:

«Instellingsnaam»

«Straat» «Nummer»

«Postcode» «Plaats»

1 Zijn er psychologen, pedagogen en/of gezondheidskundigen bij u werkzaam?

nee, er zijn geen psychologen, pedagogen of gezondheidskundigen werkzaam
→ **KLAAR, retourneer dit formulier naar het NIVEL (zie onderaan)**

ja, er is minimaal één psycholoog, pedagoog of gezondheidskundige werkzaam

2 Bent u bereid om iemand binnen uw organisatie - bijvoorbeeld een P-opleider, een afdelingshoofd, een hoofd behandeldienst of een hoofd personeelszaken - aan te laten geven hoeveel psychologen, pedagogen en/of gezondheidskundigen er ongeveer bij u werkzaam zijn?

nee, daartoe zijn wij niet bereid

ja, wij zijn bereid iemand een inventarisatie van aantallen te laten maken

Zo ja, welke contactpersoon kunnen we benaderen voor de inventarisatie:

Naam: .....

Functie: .....

Email: .....

Adressering (indien afwijkend van organisatie-adres):

Adres/postbus: .....

Postcode: .....; Plaats: .....

3 Bent u bereid om via iemand binnen uw organisatie de in uw organisatie werkzame psychologen, pedagogen en/of gezondheidskundigen op te roepen deel te nemen aan een internetvragenlijst?

nee, daartoe zijn wij niet bereid
→ **KLAAR, retourneer dit formulier naar het NIVEL (zie onderaan)**

ja, wij zijn bereid iemand een oproep te laten doen

Zo ja, welke contactpersoon kunnen we benaderen voor de oproep:

dezelfde contactpersoon als voor de inventarisatie

een andere contactpersoon als voor de inventarisatie, namelijk:

Naam: .....

Functie: .....

Email: .....

Adressering (indien afwijkend van organisatie-adres):

Adres/postbus: .....

Postcode: .....; Plaats: .....

«Naam_inventariseerder»
«Functie_inventariseerder»
«Instellingsnaam»
«Straat2» «Nummer2»
«Postcode2» «Plaats2»

VFA002/RB/MvL

030 2 729 861

«Datum»

LS,

Zoals u waarschijnlijk weet, doet het NIVEL in opdracht van het Capaciteitsorgaan onderzoek naar het aantal psychologen, pedagogen en gezondheidskundigen, hun kenmerken (zoals hun BIG-status) en waar zij werkzaam zijn.

Het onderzoek bestaat onder andere uit een inventarisatie van het aantal psychologen, pedagogen en gezondheidskundigen. Daarvoor is bijgaand formulier meegestuurd.

Wij willen u vragen om aan te geven hoeveel psychologen, pedagogen en/of gezondheidskundigen er ongeveer bij u werkzaam zijn, opgesplitst naar het initiële opleidingsniveau en de huidige opleidings- en BIG-registratie-status. Invullen van het formulier zal ongeveer 15-30 minuten vergen.

De Raad van Bestuur van uw organisatie heeft ons toestemming gegeven om u hiervoor te benaderen. Indien de Raad van Bestuur ook akkoord is gegaan met het doen van een oproep voor deelname van medewerkers aan een internetvragenlijst, dan worden u of een collega daarvoor apart benaderd per email.

Wellicht dat u tijdens het maken van de inventarisatie van de aantallen vrijwel automatisch ook aan iedereen die geteld wordt een email kunt sturen. In dat geval is het handig om de inventarisatie en de oproep gelijktijdig af te handelen.

Bij vragen over het onderzoek kunt u bellen of mailen met Lud van der Velden (030-2729767, l.vandervelden@nivel.nl) of Inge van der Lee (030-2729617, i.vanderlee@nivel.nl).

Met vriendelijke groet,

Ronald Batenburg, projectleider NIVEL

Bijlagen:

- Formulier voor inventarisatie aantallen
- Antwoordenvolp

Wat is het Capaciteitsorgaan?

De volledige naam van dit orgaan luidt: “Stichting Capaciteitsorgaan voor medische en tandheelkundige vervolgoopleidingen”. Dit orgaan is opgericht in het voorjaar van 1999 door een groot aantal veldpartijen uit de zorg en wordt gesubsidieerd door VWS.

De statutaire doelen zijn:

- 1 Opstellen van ramingen voor de opleidingscapaciteit van de medische en tandheelkundige vervolgoopleidingen, uitgaande van de te verwachten zorgbehoefte
- 2 Opstellen van ramingen voor de capaciteit van de initiële opleiding tot arts
- 3 Informatievoorziening hierover aan de zorgsector en de overheid.

Geleidelijk heeft er op verzoek van veldpartijen en VWS enige taakuitbreiding plaats gevonden in de vorm van het maken van ramingen voor enkele andere, aan medische specialismen aanverwante, opleidingen.

Het Capaciteitsorgaan geeft periodiek onder andere adviezen over het aantal opleidingsplaatsen voor GZ-psychologen, Psychotherapeuten, Klinisch psychologen en Klinische neuropsychologen.

Formulier voor inventarisatie aantallen

Aangeschreven organisatie:

«Instellingsnaam»

Aangeschreven contactpersoon:

«Naam_inventariseerder»

«Functie_inventariseerder»

- 1 Bent u in staat om een globaal overzicht te geven van het aantal psychologen, pedagogen en/of gezondheidskundigen dat bij u werkzaam is voor het geheel van de aangeschreven organisatie of alleen voor een specifiek deel van deze organisatie?
- ja, voor de gehele organisatie
  - alleen voor de afdeling ....
  - alleen voor het onderdeel ....
  - alleen voor de locatie ....
- 2 Hoeveel psychologen, pedagogen en/of gezondheidskundigen² werken er ongeveer bij u, opgesplitst naar het initiële opleidingsniveau en de huidige opleidings- en BIG-registratie-status?

HBO-opgeleid

HBO-opgeleide psychologen, pedagogen en gezondheidskundigen

- onbekend
- geen
- >= 1 en wel ± .....

WO-opgeleid, zonder BIG-registratie en niet in opleiding

WO-opgeleide psychologen, pedagogen en gezondheidskundigen
zonder BIG-registratie
en niet in opleiding als GZ-psycholoog en/of psychotherapeut

- onbekend
- geen
- >= 1 en wel ± .....

WO-opgeleid, zonder BIG-registratie, maar wel in opleiding

WO-opgeleide psychologen, pedagogen en gezondheidskundigen
zonder BIG-registratie,
maar wel in opleiding als GZ-psycholoog en/of psychotherapeut

- onbekend
- geen
- >= 1 en wel ± .....

WO-opgeleid, met BIG-registratie (en eventueel bezig met vervolgopleiding)

WO-opgeleide psychologen, pedagogen en gezondheidskundigen met een BIG-registratie als GZ-psycholoog, klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog en/of psychotherapeut (en eventueel bezig met vervolgopleiding)

- onbekend
- geen
- >= 1 en wel ± .....

Retourneer dit formulier in de meegestuurde antwoordenvolp of stuur het in een ongefrankeerde enveloppe naar: NIVEL, Code LvdV, Antwoonnummer 4026, 3500 VB Utrecht

² Zie eventueel de achterkant van dit formulier voor een uitgebreidere beschrijving van de categorieën

Toelichting op categorieën

HBO-opgeleid: Personen die HBO-opgeleid zijn en als psycholoog of pedagoog of gezondheidkundige bij u werkzaam zijn.	
Personen die het diploma hebben van de opleidingen: <ul style="list-style-type: none"> • HBO-toegepaste psychologie • HBO-pedagogiek of • HBO-(toegepaste) gezondheidkunde. 	Functies die door hen vervuld worden zijn bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> ➤ “Psycholoog-assistent testafname” of ➤ “Hulpverlener verslavingszorg”. Dit zijn overigens ook functies die door WO-opgeleide personen vervuld kunnen worden of door MBO- of HBO-opgeleide agogen. <p>Tel hier alleen de mensen met HBO-toegepaste psychologie, HBO-pedagogiek of HBO-gezondheidskunde als opleiding!</p>

WO-opgeleid, zonder BIG-registratie en niet in opleiding: Personen die WO-opgeleid zijn en als psycholoog, pedagoog of gezondheidkundige zonder BIG-registratie bij u werkzaam zijn.	
Personen die het diploma hebben van de opleidingen: <ul style="list-style-type: none"> • WO-psychologie • WO-(ortho)pedagogiek of • WO-gezondheidskunde of -wetenschappen; En die <u>geen</u> BIG-registratie hebben als GZ-psycholoog en/of psychotherapeut; En <u>niet</u> in opleiding zijn als GZ-psycholoog en/of psychotherapeut.	Deze mensen kunnen een functie bekleden die overeenkomt met hun opleiding: <ul style="list-style-type: none"> ➤ “Psycholoog”, ➤ “Pedagoog” (of “Orthopedagoog”) of ➤ “Gezondheidskundige”. Eventueel kan men ook een functie bekleden zoals: <ul style="list-style-type: none"> ➤ “Test-afnemer” of ➤ “Gezondheidsvoorlichter”. <p>Tel hier alleen de mensen met WO- psychologie of WO-(ortho)pedagogiek of WO-gezondheidskunde als opleiding!</p>

WO-opgeleid, zonder BIG-registratie, maar wel in opleiding: Personen die als GZ-psycholoog in opleiding of Psychotherapeut in opleiding bij u werkzaam zijn.	
Personen die het diploma hebben van de opleidingen: <ul style="list-style-type: none"> • WO-psychologie • WO-(ortho)pedagogiek of • WO-gezondheidskunde of -wetenschappen; En die <u>geen</u> BIG-registratie hebben als GZ-psycholoog en/of psychotherapeut; Maar die <u>wel</u> in opleiding zijn als GZ-psycholoog en/of psychotherapeut.	Deze mensen zullen meestal een functie bekleden die overeenkomt met hun opleidingsstatus: <ul style="list-style-type: none"> ➤ “GZ-psycholoog in opleiding” of ➤ “Psychotherapeut in opleiding”.

WO-opgeleid, met BIG-registratie (en eventueel bezig met vervolgopleiding): Personen die als GZ-psycholoog, Psychotherapeut, Klinisch psycholoog (al dan niet in opleiding) en/of Klinisch neuropsycholoog (al dan niet in opleiding) bij u werkzaam zijn.	
Personen die het diploma hebben van de opleidingen: <ul style="list-style-type: none"> • WO-psychologie • WO-(ortho)pedagogiek of • WO-gezondheidskunde of -wetenschappen; En die <u>wel</u> een BIG-registratie hebben als GZ-psycholoog en/of psychotherapeut en eventueel ook als Klinisch psycholoog en/of Klinisch neuropsycholoog; En die <u>eventueel</u> in opleiding zijn als Klinisch psycholoog en/of Klinisch neuropsycholoog.	Deze mensen zullen meestal een functie bekleden die overeenkomt met hun BIG-registratie: <ul style="list-style-type: none"> ➤ “GZ-psycholoog”, ➤ “Psychotherapeut”, ➤ “Klinisch psycholoog” of ➤ “Klinisch neuropsycholoog” Tijdens de vervolgopleiding heeft men een functie als: <ul style="list-style-type: none"> ➤ “Klinisch psycholoog in opleiding” of ➤ “Klinisch neuropsycholoog in opleiding”. Eventueel kan men ook een functie bekleden zoals: <ul style="list-style-type: none"> ➤ “P-opleider” of ➤ “Afdelingshoofd”.